

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Begränsad uppräknig av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017

Februari 2016

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	4
3	Bakgrund och gällande rätt	5
4	Uppräkningen av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017 begränsas	5
5	Konsekvensanalys	6
6	Författningskommentar	9

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås att vid bestämmandet av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2017 ska uppräknningen ske med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet. Den nedre skiktgränsen beräknas därmed uppgå till 438 400 kronor för beskattningsåret 2017. För att få samma basår, dvs. beskattningsår 2017, vid efterföljande uppräknningar av skiktgränserna ska även den övre skiktgränsen fastställas. Den övre skiktgränsen beräknas uppgå till 644 000 kronor för beskattningsåret 2017.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

65 kap.

5 §²

För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster

– 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns, och

– 5 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 430 200 kronor för beskattningsåret 2016 och en övre skiktgräns på 625 800 kronor för beskattningsåret 2016.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 438 400 kronor för beskattningsåret 2017 och en övre skiktgräns på 644 000 kronor för beskattningsåret 2017.

För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till skiktgränserna för det föregående beskattningsåret multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Om en enskild näringsidkare enligt 1 kap. 13 § andra stycket har ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderåret, ska de skiktgränser som gäller vid detta beskattningsårs utgång tillämpas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2016.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2015:775.

3 Bakgrund och gällande rätt

Fysiska personer som har beskattningsbara förvärvsinkomster över en viss nivå ska betala statlig inkomstskatt på dessa inkomster. Den statliga inkomstskatten tas ut efter två olika skattesatser. Skattesatsen är 20 procent för den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns, men inte en övre skiktgräns. För den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns är skattesatsen fem procentenheter högre, dvs. 25 procent.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 430 200 kronor och en övre skiktgräns på 625 800 kronor för beskattningsåret 2016. Vid de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till det föregående beskattningsårets skiktgränser multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret (förändringen i konsumentprisindex mellan tidpunkterna) plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1, Förslag till statens budget för 2016, finansplan och skattefrågor, s. 215) aviserat att vid bestämmandet av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2017 bör uppräkningsen ske med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet. Mot bakgrund av detta har denna promemoria utarbetats inom Finansdepartementet.

4 Uppräkningen av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017 begränsas

Promemorians förslag: Vid bestämmandet av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2017 ska uppräkningsen ske med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet. Den nedre skiktgränsen beräknas därmed uppgå till 438 400 kronor för beskattningsåret 2017.

För att få samma basår, dvs. beskattningsår 2017, vid efterföljande uppräkningsen av skiktgränserna ska även den övre skiktgränsen fastställas. Den övre skiktgränsen beräknas uppgå till 644 000 kronor för beskattningsåret 2017.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2017.

Skälen för promemorians förslag: Det finns av såväl offentligfinansiella som fördelningspolitiska skäl anledning att begränsa uppräkningsen av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt

på beskattningsbara förvärvsinkomster. Det föreslås därför att den nedre skiktgränsen för 2017 räknas upp med konsumentprisindex plus en procentenhet i stället för med konsumentprisindex plus två procentenheter.

Begränsningen innebär att den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster, enligt prognosen för konsumentprisindex, beräknas uppgå till 438 400 kronor för beskattningsåret 2017. Utan begränsningen av uppräkningsgränsen beräknas den nedre skiktgränsen uppgå till 442 700 kronor för beskattningsåret 2017.

För att få samma basår, dvs. beskattningsår 2017, vid efterföljande uppräkningsgränser ska även den övre skiktgränsen fastställas. Den övre skiktgränsen beräknas, enligt prognosen för konsumentprisindex, uppgå till 644 000 kronor för beskattningsåret 2017.

De faktiska skiktgränserna kan beräknas först när förändringen i konsumentprisindex mellan juni 2015 och juni 2016 blir känd.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229).

5 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Att begränsa uppräkningsgränsen av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt beräknas öka skatteintäkterna med 1,13 miljarder kronor 2017.

Den offentligfinansiella effekten som redovisas ovan är statisk, dvs. hänsyn tas inte till eventuella beteendeförändringar såsom förändrat arbetsutbud. Anledningen är att det råder stor osäkerhet kring den typen av effekter och att eventuella effekter i regel inte slår igenom i betydande grad på ett års sikt. Detta är i enlighet med de beräkningskonventioner som ligger till grund för beräkningarna av offentligfinansiella effekter på budgetens inkomstsida.

Effekter för individer

Statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster skulle med ordinarie uppräkningsgräns betalas av knappt 1,3 miljoner personer 2017. Dessa personer, som har en beskattningsbar förvärvsinkomst på minst 442 700 kronor, kommer att få en skattehöjning på 860 kronor per år till följd av förslaget jämfört med ordinarie uppräkningsgräns (se tabell 5.1). Antalet personer som betalar statlig inkomstskatt beräknas öka med knappt 40 000 personer. För dessa personer, som har beskattningsbara förvärvsinkomster mellan 438 400 och 442 700 kronor, kommer marginalsikten att öka med 20 procentenheter. Skattehöjningen för

personer i detta inkomstintervall är beroende av nivån på deras beskattningsbara förvärvsinkomst.

Tabell 5.1 Skattehöjning i kronor per år enligt förslaget om begränsad uppräkning av den nedre skiktgränsen

Kronor per år

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Fastställd förvärvsinkomst, personer 65 år eller yngre	Fastställd förvärvsinkomst, personer äldre än 65 år	Skattehöjning
438 400 eller lägre	451 500 eller lägre	477 500 eller lägre	0
439 000	452 000	478 000	120
440 000	453 100	478 900	320
441 000	454 100	479 800	520
442 000	455 300	480 800	720
442 700 eller högre	455 800 eller högre	481 400 eller högre	860

Anm.: Det förhöjda grundavdraget för dem som fyllt 65 år vid årets ingång medför att fastställd förvärvsinkomst skiljer sig åt mellan åldersgrupperna för en given beskattningsbar förvärvsinkomst.

Källa: Egna beräkningar.

Fördelningseffekter

I diagram 5.1 visas den genomsnittliga procentuella förändringen av individers ekvivalerade disponibla inkomst, som är ett mått på ekonomisk standard, samt antalet berörda individer per inkomstgrupp (decilgrupper) till följd av förslaget. Den ekonomiska standarden minskar marginellt för de lägsta inkomstgrupperna. Den procentuella förändringen ökar med inkomsten och den största minskningen, 0,1 procent, sker i den näst högsta inkomstgruppen. Antalet berörda individer, antingen direkt eller indirekt via en hushållsmedlem, ökar också med inkomsten. Förslaget bidrar således till att minska den ekonomiska skillnaden mellan hushåll med låga respektive höga inkomster.

Effekter på antalet arbetade timmar och sysselsättning

Effekten på antal arbetade timmar av förslaget är svårbedömd, men förslaget kan på lång sikt minska antalet arbetade timmar bland dem som påverkas av skattehöjningen. Denna effekt bedöms dock vara liten.

Eftersom förslaget medför höjd skatt för personer med relativt höga inkomster, för vilka få förflyttningar sker mellan att arbeta och inte arbeta, förväntas sysselsättningseffekten vara försumbar.

Effekter för företag

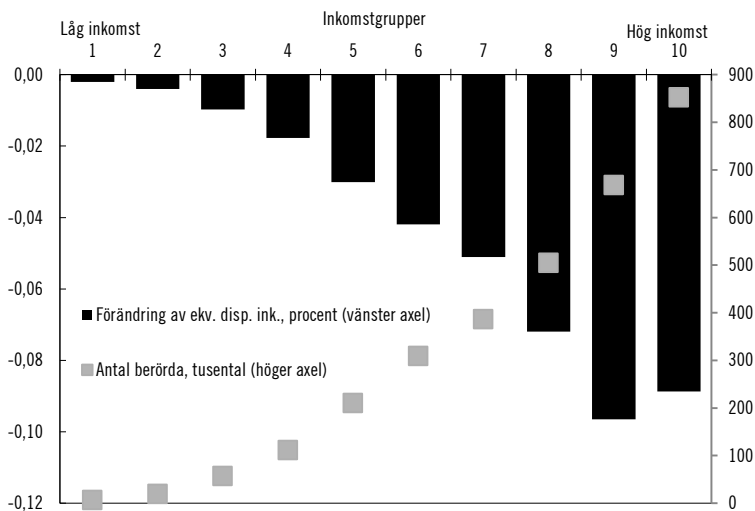
Företagare som tar ut inkomst av tjänst över den nedre skiktgränsen får till följd av förslaget ökad genomsnitts- och marginalskatt på tjänsteinkomster på samma sätt som anställda.

Förslaget bedöms inte påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom det omfattar alla företagare som tar ut tjänsteinkomster, oavsett om de är anställda i eget fåmansföretag eller bedriver aktiv näringsverksamhet. Förslaget påverkar inte heller företagets

administrativa börda och har inte några effekter på företagens villkor i övrigt.

Diagram 5.1 Genomsnittlig förändring av individers ekvivalerade disponibla inkomst och antal berörda 2017 till följd av förslaget om begränsad uppräkningsgräns

Procent och tusental individer

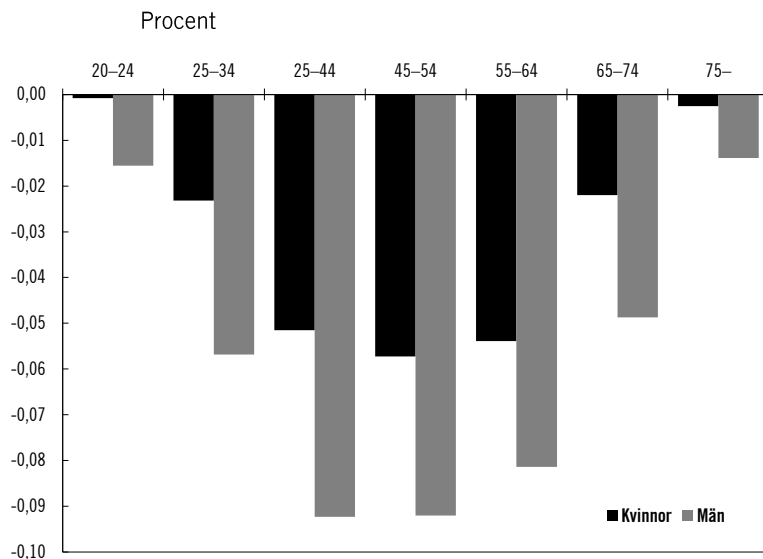
Anm.: Ekvivalerad disponibel inkomst, som är ett mått på ekonomisk standard, är hushållets totala disponibla inkomst justerad för försörjningsbörda. Alla i ett hushåll har samma ekonomiska standard. Berörda individer är de som tillhör ett hushåll vars disponibla inkomst ändras till följd av förslaget. Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Effekter för jämställdheten

Förslaget påverkar män i större utsträckning än kvinnor eftersom fler män har inkomster som överstiger den nedre skiktgränsen. Av de som berörs beräknas 30 procent vara kvinnor och 70 procent vara män. De män som berörs av förslaget får en marginellt högre skattehöjning än de kvinnor som berörs. I genomsnitt beräknas männen få ca 849 kronor per år i skattehöjning. För kvinnor beräknas skattehöjningen i genomsnitt till ca 846 kronor per år. I diagram 5.2 redovisas procentuell förändring i individuell disponibel inkomst uppdelat efter kön och åldersgrupp. Den största procentuella minskningen sker bland män mellan 35 och 54 år vars disponibla inkomst minskar med 0,09 procent. Förslaget bidrar till att förbättra den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män.

Diagram 5.2 Procentuell förändring av individuell disponibel inkomst 2017 till följd av förslaget om begränsad uppräkningsgräns efter kön och ålder

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Effekter för myndigheter

Skatteverket behöver göra vissa systemanpassningar. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

6 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1220)

65 kap.

5 §

Ändringarna i paragrafens andra stycke innebär att uppräkningsgränsen av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster begränsas genom att den nedre skiktgränsen fastställs till 438 400 kronor för beskattningsåret 2017. Utan begränsningen skulle den nedre skiktgränsen uppgå till 442 700 kronor för beskattningsåret 2017.

Vidare innebär ändringarna att den övre skiktgränsen fastställs, efter uppräkningsgräns med konsumentprisindex plus två procentenheter, till 644 000 kronor för beskattningsåret 2017. Denna bestämning görs för att

få samma basår, dvs. beskattningsåret 2017, vid efterföljande uppräknningar av skiktgränserna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2017.

Av *andra punkten* framgår att lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2016.